

SAVJETODAVNO MIŠLJENJE AGENCIJE ZA JAVNE NABAVKE BOSNE I HERCEGOVINE U POGLEDU PRIMJENE PROPISA USLJED NEPOSTOJANJA PRELAZNIH/PRIJELAZNIH ODREDBI U ZAKONU O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Uloga Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine – član 92. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22) – u daljem tekstu: ZJN, je da osigura pravilno provođenje ZJN, a u tom smislu i da vrši unapređenje informiranosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama, te da pruža tehničku pomoć i savjetodavna mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi s pravilnom primjenom ZJN i podzakonskih akata.

Uvidom u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 59/22) – u daljem tekstu: ZIDZJN, čini se da isti ne sadržava prelazne/prijelazne odredbe koje se, posebno, ali bez ograničenja, odnose na postupanje:

1. u dijelu objave izmjena/dopuna planova nabavki, koji planovi su već objavljeni na internet stranici ugovornog organa u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14),
2. u dijelu okončanja postupaka koji su započeti prije početka primjene ZIDZJN, uključujući i postupak po žalbi,
3. u dijelu objave osnovnih elemenata ugovora/okvirnih sporazuma i izmjena ugovora/okvirnih sporazuma na Portalu javnih nabavki

Imajući u vidu činjenicu da pravna analogija i pozitivna pravna praksa su na stanovištu da „sve što je započeto po jednom propisu će se okončati po tom propisu“. Presedan u ovom pravnom postulatu je napravljen u slučaju primjene odredbi krivičnog zakonodavstva, gdje se u slučaju izmjene zakonodavstva, primjenjuje propis koji je povoljniji za optuženog.

Posebno bi istakli da kada se radi o izmjeni Zakona, odredbe sa odloženim početkom primjene treba dobro ocjeniti. Naime, u zemljama u regiji posljednji zakoni o javnim nabavkama koji su usvojeni su imali početak primjene ili 01.01. naredne godine ili 01.07. naredne godine i to iz razloga presjeka stanja (godišnji presjek stanja ili polugodišnji presjek stanja) i statistika koje su bitne za evropski put.

Stoga, u prelaznom/prijelaznom periodu vezano za primjenu odredbi ZIDZJN, savjetodavno mišljenje je sljedeće:

1. Za ugovorni organ koji je objavio plan nabavki na svojoj internetskoj stranici prije početka primjene ZIDZJN se može smatrati da nije u obavezi objaviti plan nabavki i na Portalu javnih nabavki nakon 10.12.2022. godine. U slučaju da u periodu od 10.12.2022. godine mijenja ili dopunjava plan nabavki, koji je objavljen na internetskoj stranici, izmjenu/dopunu će izvršiti u skladu sa odredbama koje su važile u periodu kada je objavljen plan nabavki. U prilog ovom stavu su činjenice u pogledu konzistentnosti u primjeni propisa i obaveza ugovornog organa da od 01.01.2023. godine su obavezni da objave planove ili privremene planove za 2023. godinu.

2. U smislu relevantnih odredbi Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) i njihovom sistemskom interpretacijom, a obzirom da isti ne sadržava izričitu odredbu na okolnost kada se postupak smatra započetim, može se zaključiti da se postupak javne nabavke smatra započetim ukoliko je ugovorni organ donio odluku o pokretanju postupka javne nabavke i objavio obavještenje o javnoj nabavci ili poziv za predkvalifikaciju na Portalu javnih nabavki ili je objavio informacije o namjeri provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja ili javni poziv za usluge iz Aneksa II Dio B, na internetskoj stranici ugovornog organa.

U tom smislu, postupak direktnog sporazuma i izuzeća iz člana 10. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), se smatra započetim ukoliko je ugovorni organ donio odluku o pokretanju postupka nabavke i uputio poziv odgovarajućem/im privrednom/im subjektu/ima/ponuđaču/ima (direktni sporazum), odnosno odgovarajućem licu/licima (izuzeće).

Stoga, ukoliko je ugovorni organ, prije početka primjene ZIDZJN, donio odluku o pokretanju postupka javne nabavke i objavio obavještenje o javnoj nabavci ili poziv za predkvalifikaciju na Portalu javnih nabavki ili je objavio informacije o namjeri provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja ili javni poziv za usluge iz Aneksa II Dio B, na internetskoj stranici ugovornog organa, trebalo bi smatrati da postupak se okončava u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14).

Trebalo bi smatrati da će se i žalbeni postupak u tim postupcima, okončati u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14).

Za postupke direktnog sporazuma i izuzeća iz člana 10. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), ukoliko je ugovorni organ, prije početka primjene ZIDZJN, donio odluku o pokretanju postupka javne nabavke i uputio poziv odgovarajućem/im privrednom/im subjektu/ima/ponuđaču/ima (direktni sporazum), odnosno odgovarajućem licu/licima (izuzeće), trebalo bi smatrati da postupak se okončava u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14).

U svim navedenim slučajevima nadležne revizije će imati mogućnost uvida i revidiranja postupaka.

3. Objava osnovnih elemenata ugovora/okvirnih sporazuma i izmjena ugovora/okvirnih sporazuma na Portalu javnih nabavki je obavezna za postupke, koje ugovorni organ pokrene/započne, nakon 10.12.2022. godine, odnosno sa početkom primjene ZIDZJN.

Savjetodavno mišljenje je dato u granicama nadležnosti Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, te ne može biti shvaćeno na način da se zloupotrebljava i izigrava primjena zakonskih i podzakonskih propisa i osnovnih principa javnih nabavki, za šta Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine, ukoliko do istog dođe, otklanja svaku odgovornost.

U tom smislu, sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini je visoko decentralizovan, te da shodno tome ugovorni organi u postupcima nabavki imaju proaktivnu ulogu, samostalno pripremaju tendersku dokumentaciju i provode postupke javne nabavke te prema tome snose odgovornost za provedene postupke, odnosno donesene odluke.

Isto tako, savjetodavno mišljenje ne može prejudicirati nadležnost i stavove drugih nadležnih organa u sistemu javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.